

קוֹנְטֵרַס

חַג כְּשֵׁר וְשִׂמְחָה

בו תבאר מעלת הזוכה לשמח בַּחַג הַפֶּסַח,
וגדל ההארה שְׂמֵאִירָה בַּחַג הַזֶּה, וְאַשְׁרֵי מִי
שְׂמִיכִין עֲצָמוֹ לְקַבֵּל אֶת הָאֶרֶת הַחַג הַקְּדוֹשׁ,
וְאִז יִרְגִישׁ טַעַם אַחֵר בַּחֲתִיּוֹ.

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאמְרֵי

חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְרֶסֶלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אֵין עוֹד חַג כָּל-כָּךְ שְׂמֵחַ
כְּמוֹ חַג הַפֶּסַח, כִּי אֶז בְּעַר אָדָם אֶת כָּל
הַחֲמִץ, שֶׁהֵם הַמַּתְשָׁבוֹת זְרוֹת, חַמוּץ הַמַּחַ,
וְזָכָה לְמוֹחִין נְקִיִּים, שְׂזָה מְכַנִּיס בְּאָדָם שְׂמֵחָה
אַמִּתִּית.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תשפו)

קונטרס

חג פֶּשַׁח וְשִׁמַּח

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עָלֵינוּ לְהַחֲדִיר בְּעֶצְמוֹנוּ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְכֹל מֵה שֶׁקוֹרָה אֲתָנוּ, זֶה רַק מִפְּנֵי יִתְבָּרֵךְ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), שֶׁעֵקֶר הַגְּלוּת, זֶה רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כִּי אִם אָדָם מַחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ אֲמוּנָה בְּבוֹרָא עוֹלָם, שֶׁמֵּאַמִּין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִגָּאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל חַג הַפֶּסַח. עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, הָיוּ בְּגָלוּת גְּדוּלָה, הַמַּח שֶׁל הָאָדָם הָיָה מְצַמְצָם, שֶׁעַל זֶה מְרַמְזֵת תִּבְת 'מִצְרַיִם' — מִצְרַיִם, הַמַּחֲזִין נִקְרָאִים יָם הַחֲכָמָה; הֵינּוּ אָדָם יָכוֹל לְזַכּוֹת — אִם רַק חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַדְבִּיק עֶצְמוֹ אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, שֶׁיִּפְתָּחוּ

לִפְנֵינוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת, וַיִּרְגִּישׁ נֵעַם זֵיו עֲרֻבוֹת אֱלֻקוֹת,
 וַיִּצְטִיר לִפְנֵינוּ כָּל הַשְּׂמֹת וְהַיְחֻדִים עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים.
 אֲבָל אִם אָדָם נִמְצָא בְּגֵלוֹת, הֵינּוּ שֶׁהַמַּחִין שְׁלוֹ
 בְּמִצְרַיִם, בְּקִטְנוֹת, אִזּוֹ הַכֹּל חָשׂוֹף לִפְנֵינוּ, וְאִינוּ רוֹאֵה
 כְּלוּם, וְהוּא נִמְצָא בְּגֵלוֹת גְּדוּלָה, וְזוֹ נִקְרָאת גְּלוֹת
 מִצְרַיִם, וְלִהְיוֹת כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעַם
 יִשְׂרָאֵל, זֶה הֵיחָד גְּאֻלַּת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מִמִּצְרַיִם,
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁלַח אֵלֵינוּ אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אֲשֶׁר
 הוּא הַצַּדִּיק שְׁבִדוֹר, וְגִלָּה לְעַם יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים ד'): "אֲתָה
 הָרְאֵת לְדַעַת, כִּי הִנֵּנִי הוּא אֱלֹהִים, אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ".
 וְתַכְּף כְּשֶׁגִּלָּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּתְחִילוּ לְהִתְבּוֹנֵן,
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים,
 בְּצִדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קִטְן לֹא נַעֲשֶׂה
 מֵעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, תַּכְּף-וּמְיָד
 הוֹרִידוֹ מֵעֲצָמָם אֶת הָעֵל שֶׁל פְּרַעֲה. וְאוֹמֵר הָאֵר"י ז"ל:
 'פְּרַעֲה' – שְׁתֵּי תַבּוֹת 'פְּה־רַע'. 'פְּסַח' שְׁתֵּי תַבּוֹת:
 'פְּה־סַח'; הֵינּוּ כָּל זְמַן שֶׁהֵינּוּ בְּמִצְרַיִם, הֵינּוּ
 מְשַׁעֲבָדִים לְפְרַעֲה – פְּה־רַע, שֶׁדְּבָרוֹ כָּל דָּבָר רַע. כִּי
 עַקֵּר הַכַּח שֶׁל הָאָדָם זֶה הַדְּבָר, בְּמָה נִפְרָ הָאָדָם?
 בְּדְבָרוֹ. וּמָה הַהִפְרָשׁ בֵּין אָדָם לְחַיָּה? בְּדְבָרוֹ. בְּמָה
 מִתְבַּטָּא הַדְּבָרוֹ? בְּדַעַת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי ב, ו): "מִפִּי
 דַּעַת תְּבוֹנָה"; וּכְשֶׁאָדָם מְנַבֵּל פִּי, מְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע,
 רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה מְרָאֵה שֶׁהַדַּעַת שְׁלוֹ

בגלות, שֶׁהַמַּח שָׁלוֹ מְלַכְלֵךְ, כִּי כָּל מֵה שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב —
 — זֶה הוּא מְדַבֵּר. וְלִכֵּן כְּשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם —
 בְּמִצְרַיִם, בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, הָיוּ תַּחַת שְׁלוֹטוֹן פְּרַעֲה —
 פְּהַר־רַע, וְדָבְרוּ כָּל דְּבַר אָסוּר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. עַד שֶׁבֵּא
 מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְגָלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַדַּעַת
 הָאֱמֵת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִמְצָא, וּבְלַעֲדוֹ אֵין שׁוֹם
 נִמְצָא, וּפְלִים חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְהִחֲלוּ לְדַבֵּר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ,
 אֲשֶׁר זֶהוּ פְּהַר־סַח, שֶׁהִחֲלוּ לְדַבֵּר אֶל הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
 בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלָהֶם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד הִחֵל לְשַׁפֵּךְ אֶת לְבוֹ
 לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה. כִּי מֵהִי הַגְּלוּת?
 כְּשֶׁאֵין לְאָדָם לְמִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָתוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַצָּרָה
 הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁמַּעִיק לְאָדָם אֵיזָה דְּבַר, כְּשֶׁכּוֹאֵב לוֹ
 מִשְׁהוּ, כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר אוֹ צָרָה, וְאֵי אֶפְשָׁר
 לוֹ לְהִתְחַלֵּק עִם הַזּוּלָת, כִּי אֵף אֶחָד אֵינוֹ מְעַנֵּן בְּצָרוֹת
 וּבְתַלְאוֹת שְׁלוֹ, כִּי כָּל אֶחָד סוֹבֵל אוֹתוֹ סָבֵל, וְזוֹ הַצָּרָה
 הַכִּי גְדוֹלָה, שֶׁאֵין לוֹ אֵל מִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָה, וְאֵין לוֹ
 אֵל מִי לְדַבֵּר וּלְחַלֵּק עִמּוֹ מֵה שְׁכּוֹאֵב לוֹ. אָבֵל
 תִּכְרַף־וּמָיֵד כְּשֶׁמִּתְגַּלָּה לְאָדָם, שֶׁהִנֵּה הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
 נִמְצָא פְּהַר אֶתְנּוֹ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, אֲזִי חַשׁ שְׁיֹתֵר טוֹב
 לְהִתְחַיֵּל לְדַבֵּר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וּבְזֶה
 נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן סב), לְמָה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 לְמָה אָדָם אֵינוֹ שׁוֹפֵךְ לְבוֹ אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ? כִּי יֵשׁ לוֹ

קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִדְמָה לוֹ, כְּאִלּוּ אֶצְלוֹ אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאִלּוּ אוֹתוֹ שְׂכַחוּ, אוֹתוֹ עֲזָבוּ. אָבֵל אִם אָדָם הָיָה מֵאֲמִין, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר, הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. נִמְצָא, שֶׁזֶה עָקֵר גְּלוּת מְצֻרִים — מְצֻרִים, תַּחַת פְּרִיעָה — פְּהִירָע, וְקַעֲלֵי-יָדֵי שְׂשׁוּכְחִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה נַעֲשֶׂה מַחֲמַת הַחֲטָאִים, הָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, שֶׁאָדָם נִכְשֵׁל בָּהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֶמוּנָה, סִימָן כב): הַפְּשָׁע שֶׁל הָאָדָם, מִכְּנִיס כְּפִירָה בְּאָדָם; כְּמֵאֲמַר הַנְּבִיא (ישַׁעְיָה נט): "כִּי עֹנֵתִיכֶם מִבְּדִלִים הָיוּ בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם"; אָבֵל אִם אָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (שָׁם, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֶמוּנָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ נִכְנָסִים לְחַג הַפֶּסַח, חַג שֶׁנִּפְתַּח לָנוּ הַפֶּה עַל-יְדֵי מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לָכֵן מְאֻחָלִים זֶה לְזֶה: "חַג פֿשר וְשִׁמְח"; כִּי אֵין עוֹד שְׂמִיחָה לְאָדָם כְּשִׂמְחַת הָאֶמוּנָה; בְּזֶה שֶׁאָדָם מִתְחִיל לְהַרְגִישׁ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, זֶה הַשְׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה, מְכַל שְׂכָן

חג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה

שמה

כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְהִכְשִׁיר אֶת מַחוּ, לְהִכְשִׁיר אֶת לִבּוֹ, הֵינּוּ שְׂעֵד עֲכָשׁוּ חָשֵׁב כָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים, הַלֵּב שְׁלוֹ הָיָה מְלֵא עֲקֻמוּמִיּוֹת, קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת עַל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְעֲכָשׁוּ בְּעֵת גְּאֻלַּת מִצְרַיִם זָכָה לְהִכְשִׁיר אֶת הַמַּח שְׁלוֹ, לְרֵאוֹת שְׁהַמַּח שְׁלוֹ רַק יַחֲשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הַלֵּב שְׁלוֹ יִבְעַר רַק אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, בְּשִׁבִיל זֶה אוֹמְרִים: "חג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה", הַחַג הַזֶּה פֶּשַׁח, הַכְּשִׁירְתִּי אֶת הַמַּח שְׁלִי, הֵינּוּ עַד עֵתָה הֵייתִי בְּגִלוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, לֹא זָכִיתִי לְדַעַת מֵהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא קִבַּלְתִּי חֲנוּךְ תּוֹרָנִי, חֲנוּךְ שֶׁל אֲמוּנָה, אֲלֵא מְלֵאוֹ לִי אֶת הַמַּח בְּכָל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, בְּכָל מִינֵי זָכָל שֶׁל גְּאוּף, שְׁקוּץ, תְּעוּב וְזֵהוּם, וְהִרְסוּ אֶת יְמֵי נַעֲרוּתִי, אֲשֶׁר בְּלִיתִי אוֹתָם בְּשְׁטִיּוֹת. לְבִי הָיָה עַד כֹּה מְלֵא עֲקֻמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכִשְׁזָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל מֵשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הוּא הַחֲדִיר בִּי אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, עַד שֶׁהִכְשִׁירְתִּי אֶת מַחִי, וּמֵהַיּוֹם אָנִי רוֹצֵה לְחַשֵּׁב רַק מֵהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, אָנִי אוֹהֵב רַק אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, הַלֵּב שְׁלִי כָּשֵׁר לְגִמְרֵי אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וּבוֹעֵר רַק אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא. וְתַכְף-וּמְיָד כְּשִׂיְהוּדִי מִתְחִיל לְחַשֵּׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהַלֵּב שְׁלוֹ בּוֹעֵר רַק אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הוּא שִׁמְחָה בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית; כִּי אֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הָאֲמוּנָה, אֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבָקוֹת, שְׂיֵהוּדִי זֹכֶה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאֵין סוּף. כִּי סוּף

כָּל סוּף, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, אִם רַק נִזְכָּה
 לְהִתְבּוֹנֵן לְהַשְׁכִּיל וּלְהַבִּין, שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה
 הַכֹּל, וּבִשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא
 אֶת הַבְּרִיאָה בְּצוּרָה כְּזוֹ, שֶׁמֶצֶד הַחוּץ רוֹאִים קְלָפָה,
 רוֹאִים דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וְאִם אָדָם אֵינוֹ זוֹכֵה,
 רוֹאֵה רַק אֶת הַקְּלָפָה, וּמְסַתֵּב בְּכֹל מִיַּי סְבוּכִים, אֲבָל
 אִם אָדָם זוֹכֵה וּמוֹרִיד אֶת הַקְּלָפָה, וְנִכְנָס פְּנִימָה, אֲזִי
 רוֹאֵה, שֶׁכָּל מַה שֶׁלְּמֵרָאָה עֵינָיו, זֶהוּ רַק לְבוּשׁ לְגִבֵּי
 גְלוּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהַדּוּמָם, וְהַצּוּמָח, הַחֵי,
 וְהַמְדַבֵּר, זֶהוּ לְבוּשׁ לְגִבֵּי עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.
 וְאִז כָּל חַיֵּי חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרֵי, כִּי אֵין עוֹד חַיִּים כְּחַיֵּי
 הָאֱמוּנָה, אֵין עוֹד חַיִּים כְּחַיֵּי הַדְּבָקוֹת בְּבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
 שְׁמוֹ. וְזֶה מַה שֶׁמְכַנֵּס בְּאָדָם שִׁמְחָה עֲצוּמָה. וּבִשְׁבִיל
 זֶה מְאַחֲלִים זֶה לְזֶה "חַג פֶּשַׁר וְשִׁמְחָה", חַג כְּזֶה שֶׁהוּא
 חַג הַפֶּסַח, שֶׁמְכַשֵּׁיר לָנוּ אֶת הַמָּח, שֶׁבְּמִקּוֹם שֶׁהַכְּנָסְנוּ
 עַד כֹּה זָבַל וְזָהָמָה, הִרְהוּרִים רָעִים, בַּר מִיָּנָן, אֲנַחְנוּ
 מְכַשֵּׁרִים אֶת זֹאת, וּמֵהַיּוֹם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה דְּבוּקִים רַק
 בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַלֵּב בְּעַר עַד עֵתָה בְּכֹל מִיַּי
 תְּאֻוֹת רְעוֹת, תְּאֻוֹת נְאוּף, תְּאֻוֹת מָמוֹן, תְּאֻוֹת כְּבוֹד,
 וְעֵתָה אָנוּ מְכַשֵּׁרִים אוֹתוֹ, שֶׁיִּבְעַר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְיִהְיֶה כֶּסֶף לְשִׁכְיֵנת עֵזוֹ יִתְבָּרֵךְ. זוֹהִי הַשִּׁמְחָה הַכִּי
 גְּדוֹלָה שֶׁיְהוּדֵי יְכוּל לְזַכּוֹת אֶלֶיָּה. וְזוֹ כָּל הַגְּאֻלָּה —
 גְּאֻלַּת מְצָרִים, שִׁיּוּצָאִים מֵהַתְּאֻוֹת וְהַמְדוּת רְעוֹת. לְזֹאת,

חג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה

שמז

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים ! בָּאוּ נִקְבַּל אֶת הַ"חַג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה",
חַג הַפֶּסַח, וְנִזְכֹּר מַה שְּׂאוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא
רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵב, סִימָן ה'): בְּשִׁבִיל אַרְבַּעַה דְּבָרִים נִגְאָלוּ
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: שְׁלֹא שָׁנוּ שְׂמֵם וְאֵת לְשׁוֹנָם, וְלֹא
אָמְרוּ לְשׁוֹן-הָרַע, וְלֹא נִמְצָא בֵּין אֶחָד מֵהֶם פְּרוּץ
בַּעֲרִיּוֹת; וְלָכֵן, אִם אָנוּ רוֹצִים לְזִכּוֹת, שְׂגָם עֲכָשׁוּ נִצָּא
מִמִּצְרַיִם, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם, פְּרָשָׁה יג,
סִימָן ד'): כָּל הַמְּלָכִיּוֹת נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם מִצְרַיִם, עַל שֵׁם
שְׂמִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל; מַה וּמִי שֶׁרַק מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל, הֲרִי זֶה
נִקְרָא גְלוּת מִצְרַיִם; אִם יֵשׁ לְאָדָם אִיזוֹ מְרִירוֹת, דְּכָאוֹן,
עֲצָבוֹת, יְאוּשׁ, זֶה נִקְרָא גְלוּת מִצְרַיִם, וְהוּא צָרִיךְ לְצִיאַת
מִמֶּנָּה. בַּעֲבוּר זֶה אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קטו:):
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיֵּב אָדָם לְרְאוֹת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא
מִמִּצְרַיִם; וְכֵן אוֹמְרִים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): בְּכָל יוֹם וָיוֹם צָרִיכִים
לְהִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ כְּאִלוֹ יֵצֵא מִמִּצְרַיִם; וְלָכֵן אִם אָנוּ רוֹצִים
לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עוֹד הַיּוֹם הַזֶּה עָלֵינוּ לְקַבֵּל
עַל עֲצָמָנוּ אַרְבַּעַה דְּבָרִים, שְׂבִיזְכוּתָם נִגְאָלוּ עִם יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם: שְׁלֹא שָׁנוּ שְׂמֵם — יְהוּדֵי יֵשׁ לוֹ שֵׁם קְדוֹשׁ,
אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יב:): לָמָּה אֲנִיחָנוּ
נִקְרְאִים יְהוּדִים? עַל שֵׁם יְהוּדָה. יְהוּדָה הִלֵּךְ בְּמִסִּירוֹת
נִפְשׁ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּךְ כָּל 'יְהוּדֵי' מוּכָן לְמָסוֹר
נִפְשׁוֹ בַּעֲבוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהִשְׁמֵר מְאֹד לֹא
לְשַׁנּוֹת אֶת הַשֵּׁם שְׁלָנוּ, עָלֵינוּ לְהִיּוֹת גְּאִים בְּזֶה שְׂאָנוּ

מְאֲמִינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵת לְשׁוֹנָם — עָלֵינוּ לְשַׁמֵּר אֶת לְשׁוֹנֵנוּ מְאֹד; לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת, שְׂזֵה מֵה שְׂמִפְרִיד בֵּין יְהוּדֵי לִיהוּדֵי, שְׂזֵה הַגְּלוֹת הַכִּי גְדוֹלָה — שְׂיֵשׁ גִּזְעָנוֹת, וְאֶחָד שׁוֹנֵא אֶת זוּלָתוֹ. וְזֹאת עָלֵינוּ לְעַקֵּר מֵאִתָּנוּ, וְלִהְיוֹת שְׂתֵהֵי אֶהְבֵּה וְאַחֲדוּת בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הַסִּימָן אִם אָדָם חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אִם לֹא — אִם אֵין לוֹ קִשְׂיָה עַל יְהוּדֵי שְׂנֵי, אִם אֵינוּ מְזוֹלְזֵל בִּיהוּדֵי שְׂנֵי, סִימָן שְׂהֵנוּ בְּעַל תִּשׁוּבָה, וְתִשׁוּבָתוֹ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם. אֲבָל אִם אָדָם מְדַבֵּר עַל הַזּוּלָת, סִימָן שְׂהוּא עֹדִין בְּגְלוֹת מְצָרִים, וְלֹא חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה. וְכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בְּאוֹ נִרְאֶה שְׂלֹא יִהְיֶה אֶחָד מֵאִתָּנוּ פְּרוּץ בְּעֶרְוֹת, שְׂזֵה מֵה שְׂהֵיָה בְּמְצָרִים, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תָּנָא דְבֵי אֲלִיָּהוּ רַבָּה, פְּרָק ז'): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם, שְׂהֵיָתָה שְׂטוּפָה בְּדַבְרִים מְכַעְרִים וְחֲשׂוּדִים בְּכִשְׂפִים וּבְזִמָּה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים, אֲלֹא הַמְצָרִים בְּלָבָד; וְאָנוּ עֹבְרֵנוּ אֶת הַשְּׁלֵב הַזֶּה, וּבְזִכּוֹת מִשָּׁה רַבָּנוּ, הַצְּדִיק שְׂבִדוֹר, זְכִינוּ לְצִאת מְמַצָּרִים. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בְּאוֹ וְנַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! בְּאוֹ וְנַכִּין אֶת עֲצָמֵנוּ לְחַג הַפֶּסַח, שְׂנִקְרָא "חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה", מִדּוּעַ? כִּי אָנוּ מְכַשִּׁירִים אֶת הַמַּחַ שְׂלָנוּ, וְנִתְחִיל לְחַשֵּׁב רַק מִמָּנוּ יִתְבָּרַךְ; לֹא נִשְׁנֶה אֶת שְׂמֵנוּ, לֹא נִתְבַּיֵּשׁ בְּיַהֲדוּתָנוּ, אֲלֹא נִלְךְ בְּעֵז וּבְגָאוֹן עִם דְּתָנוּ, נִתְפָּאֵר בְּזֵה שְׂאָנוּ

חג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה

שמט

שומרי תורה ומצוות, ומאמינים באל עולם, לא נשנה דבורינו הטְהוֹרִים; נפסיק לדבר שטיות, נחדל לדבר רע על הזולת, נאהב זה את זה, נתרחק מכל מיני עריות, בר מינון, שממלאים את כל הארץ, כי הערב-רב רוצים לבולל את כל נשמות ישראל עם הגויים — היה לא תהיה. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו נשוב בתשובה שלמה להקדוש-ברוך-הוא, וזה יכניס בנו שמחה אמיתית; כי אין עוד שמחה כשמחת התשובה. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה): תשובה הם אותיות: תשוב ה'; הינו אנו מחזירים את הנשמה שלנו חזרה להקדוש-ברוך-הוא, נשמות ישראל באות מעולם האצילות, ונשלחנו לזה העולם, למלא שליחות מיחדת להוציאה מהכח אל הפעל, ומהי? לגלות ולפרסם לכל העולם כלו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל. וזה נעשה דיקא בעת שאנו נגאלים ממצרים. וזו היתה התחלה בעת שיצאו ישראל ממצרים, שאז אומרים חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח ב): ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי; הנביא הכי גדול בעם ישראל, שגלה את כל המרפכה העליונה, ופרסם את אלקותו יתברך בתכלית הגלוי, הוא לא זכה לאשר זכתה שפחה על הים; כי אז היתה משה רבנו, הצדיק שבודור, שהכניס בנו אור כזה, שנחזר בתשובה שלמה, עד שנתגלה האור אין סוף יתברך שמו. ועליכם לדעת,

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, אֲשֶׁר בְּכָל יוֹר וְדוֹר הַצְּדִיקִים
 וְחַכְמֵי הַדּוֹר נִקְרְאוּ מֹשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁהַתַּבְּטָאוֹ (שְׁבַת ק.א.):
 'מֹשֶׁה שִׁפִּיר קְאֻמְרָתִי', שֶׁהַתַּנְאִים וְהַאֲמֹרָאִים קָרְאוּ זֶה
 לָזֶה מֹשֶׁה; וּבְכָל יוֹר וְדוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם
 עָלֵינוּ, וְשׁוֹלַח לָנוּ חַכְמֵי הַתּוֹרָה, צְדִיקֵי הַדּוֹר,
 שְׁמֵלְמָדִים אוֹתָנוּ אֶת דְּרָכָיו יְתֻבְּרֵךְ, דְּרָכֵי הַתּוֹרָה. לְזֹאת,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בָּאוּ נִקְבֵּל אֶת חַג הַפֶּסַח, וְנִשְׁתַּדֵּל
 שְׂגֹם לָנוּ יִהְיֶה "חַג פֶּשַׁר וְשִׁמְח", וּבִזְכוּת זֶה נִזְכֶּה
 לְשִׁמְעַע קוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְנִגְאָל גְּאֻלַּת עוֹלָם.

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עָלֵיכֶם לְזַכֵּר, אֲשֶׁר חַג הַפֶּסַח
 הוּא חַג, שְׁבוּ נִגְאָלוֹ עִם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְלִכְן מְאֻחָלִים
 אֶחָד לְשָׁנֵי: "חַג פֶּשַׁר וְשִׁמְח"; כִּי עַקֵּר הַגְּאֻלָּה הִיְתָה
 עַל-יְדֵי שְׁכָל אֶחָד הַכֹּשִׁיר אֶת מַחוּ, שְׁלֹא יִהְיוּ לוֹ שׁוֹם
 קְשִׁיּוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא יִהְיוּ לוֹ שׁוֹם קְשִׁיּוֹת
 עַל בֵּר יִשְׂרָאֵל. כִּי בְּגִלוֹת מִצְרַיִם סָבְלָנוּ מְאֹד מִהַמִּצְרַיִם,
 שֶׁהָיוּ הֵכִי מְזֻהָמִים בְּכִשׁוּף וּבְנִאוּף, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (אֵלֵינוּ
 רַבָּה, פְּרָשָׁה ז'): אֵינן לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שֶׁהִיְתָה שְׁטוּפָה
 בְּדַבָּרִים מְכַעְרִים וְחֻשׁוּדָה בְּכִשְׁפִים וּבְמַעֲשִׂים רָעִים,
 אֲלֹא הַמִּצְרַיִם בְּלָבָד; כִּי הָיוּ הֵכִי מְזֻהָמִים, וְגִרְמוּ
 לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁגִרְמוּ, וּבְפָרֵט כְּפִירוֹת

וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. כִּי כָּל הַכְּשׁוּף הָיָה בְּמִצְרַיִם, כְּמֵאמָרָם ו'ל (קדוּשֵׁין מֵט:): עֲשֶׂרָה קַבִּיִן כְּשָׁפִים יָרְדוּ לְעוֹלָם, תִּשְׁעָה נֹטְלָה מִצְרַיִם. וְכֵן אָמְרוּ (אֲבוֹת דְּרַבִּי נִתָּן, פֶּרֶק כח): אֵינן לָךְ כְּשָׁפִים כְּכְשָׁפִים שֶׁל מִצְרַיִם; כִּי אֶצְלָם הָיָה הַכֹּל טָבֵעַ וּמְקָרָה וּמְזֵל, וְעַם יִשְׂרָאֵל הִצְרִיכוּ לְעֵבֵר אֶת הַזְּכוּף הַזֶּה, עַד שֶׁסָּבְלוּ מֵה שֶׁסָּבְלוּ. וְזֶה הָיָה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קָשָׁה שְׁלָהֶם. וּמָהוּ כְּשׁוּף? שְׁמִכְחִישׁ אֶת פְּמִלְיָה שֶׁל מַעֲלָה, מְכַחֵשׁ אֶת הַהִשְׁגָּחָה. וְלִכֵּן זֶה הָיָה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קָשָׁה לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. וּכְשָׁבֵא מֹשֶׁה רַבְּנוּ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שְׁבַדְדוֹר, וְהַחֲדִיר בְּיִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְצֵאת מִכָּל מִינֵי כְּשָׁפִים וְזִהְמוֹת וְטִנוּף שֶׁל מִצְרַיִם, וְהַכְּשִׁירוּ אֶת מַחֵם וְאֶת לְבָם, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְשִׁמְחָה אֲמִתִּית; כִּי אֵינן עוֹד שִׁמְחָה כְּשִׁמְחַת הָאֲמוּנָה. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שְׁעַקֵּר הַשִּׁמְחָה הִיא בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ז, ח): "נִתְּתָ שִׁמְחָה בְּלִבִּי". וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! מְאַחֲלִים אֶחָד לְשֵׁנֵי בְּחַג הַפֶּסַח: "חַג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה"; כִּי הַחַג הַזֶּה מְכַשֵּׁיר אֶת מַח הָאָדָם, שֶׁלֹּא יִהְרַר הַרְהוּרִים רָעִים, וְאֶת לֵב הָאָדָם, שֶׁלֹּא יַחְפֹּץ תְּאוֹת רָעוֹת, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ עֵקִימַת הַלֵּב, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִיּוֹת שִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא הַגְּאֻלָּה. לִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ לְקַחַת אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּחַג הַפֶּסַח, שְׁמֵאֲחֵלִים לְעֲצָמָם "חַג פֶּשַׁח

וְשִׁמְחָה", ראו להשמר מאד לא לאכול חמץ, שהוא חמוץ המחין, שמכניס באדם ספקות (שמות יז): "הֲיֵשׁ הַיּוֹי"ה בקרבנו אם אין", ותברחו מהשקוץ, זהוים, תעוב ונאוף, שמפיצים הערב-רב בין נשמות ישראל, כי הם מעבירים על הדת, רחמנא לצלן, את עם ישראל, ורוצים לבוללם בין הגויים — היה לא תהיה. ובזה שנתחזק לבער את החמץ מגבולנו ומדעתנו, ממחננו ומלבבנו, על-ידי-זה נהיה כשרים לקבל את הפסח, ונהיה רק בשמחה, ונאכל מצה, שזהו מאכל האמונה, מאכל רפואה. ומי שזוכה לאכול מצה, ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ולכן, בני ובנותי היקרים! מהחג הזה — חג הפסח, שמאחלים אחד לשני "חג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה", ראו גם אתם לחזור בתשובה שלמה, ואל תסתכלו אחרנית מה שעבר עליכם בחייכם, שנכשלתם כבר באכילת חמץ בפסח, רחמנא לצלן, ואכלתם נבלות וטרפות, רחמנא לישזבן, ונטמאתם בכל מיני עריות, בר מינן, וחללתם שבת, כי הערב-רב רמו אתכם ימים ושנים, ולא קבלתם חנוך פֶּשַׁח. לזאת עכשו בימי הפסח הקדושים, שאז אנו מבערים את החמץ מבתינו, ראו גם אתם לבער את הזהמה והטמאה שהכניסו בכם הערב-רב — הכפירות והאפיקורסות, ותחזרו בתשובה שלמה לפניו יתברך, ואל תסתכלו על שום ברִיָּה שבעולם, כי גדול אדוננו

וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵל תִּתְיַאֲשׁוּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּנֵי. וְאִךְ שְׁמֹרֵב עֲוֹנוֹת שְׁחָטָתְכֶם לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, נִדְמָה לָכֶם כְּאֵלֹה אֲבָד מְנוּס וְתִקְוָה מִכֶּם, וּכְאֵלֹה אֵין לָכֶם שׁוּם תִּקְוָה, תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁהַצְּדִיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא מֹשֶׁה רַבְּנוּ שְׁבַדְדוֹר הַזֶּה, מְגַלֶּה לָנוּ (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְלִכֵּן רְאוּ לְמַסַּר נַפְשְׁכֶם לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שְׁדִיקָא עַל יְדוּ תִזְכוּ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה; כִּי הַצְּדִיק הָאֱמֶת מְגַלֶּה אֶת הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כַּמוּכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שֶׁהַצְּדִיק נִקְרָא חֲזָן, וְהוּא יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל עִם כָּלֵל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וּלְהַגְבִּיהֶם, כִּי מוֹצֵא בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד אֶת הַנְּקֻדָּה הַטּוֹבָה שְׁלוֹ, וְתִכְף־וּמְיָד כְּשֶׁמוֹצֵא נְקֻדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה מַחְזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּמְחַדִּיר בּוֹ שְׁלֵא יִתְיַאֲשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּנֵי. וְכִף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים קִיט.): יְדוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה תַּחַת כַּנְּפֵי הַחַיּוֹת, כְּדֵי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תִשׁוּבָה. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שְׁכָלָם יַחְזְרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה. וְכֵן אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת לד.): בְּמָקוֹם שֶׁבְּעֲלֵי תִשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד; וְלִכֵּן אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּנֵי, אֶלָּא תִאֲחִלוּ אֶחָד לְשָׁנֵי "חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה", כִּי בְּזֶה שֶׁתִּקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם בְּחַג הַפְּסָח לְהִשְׁמֵר מְאֹד לֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ, וְלֹא יִמָּצֵא וְלֹא יִרְאֶה

חֲמִץ בְּגִבּוּלְכֶם, שְׁזֵה כָּלֵל הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, וְתֹאכְלוּ רַק מִצָּה, שְׁזֵה אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה יִמְחַל לָכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם. הָעֶקֶר תִּהְיוּ חֲזָקִים מְאֹד, וְאִפְלוּ שְׂנֵדמָה לָכֶם, שְׂאִין לָכֶם תִּקְוָה, דַּעוּ שֶׁהַכֹּל הֵבֵל וְרַעוֹת רוּחַ, שְׂרוּצִים הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת לְהַחֲלִישׁ אֶתְכֶם. כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי): גְּדוֹל כַּחַה שְׁל תְּשׁוּבָה, שְׂפִיּוֹן שְׂאָדָם מְהֵרָה בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מִיָּד הוּא עוֹלָה לֹא עַד עֲשָׂרָה מְלִין וְלֹא עַד עֶשְׂרִים מְלִין וְלֹא עַד מֵאָה מְלִין, אֲלֵא עַד מֵהַלֵּךְ חָמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא עַד רִקִּיעַ רֵאשׁוֹן וְלֹא עַד רִקִּיעַ שְׁנִי וְלֹא עַד רִקִּיעַ שְׁלִישִׁי וְכוּ', אֲלֵא שֶׁהוּא עוֹמֵד לְפָנַי כְּסֵא הַכְּבוֹד; הֵינּוּ מִיָּד כְּשֶׁמְהֵרָה בְּלִבּוֹ לָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כְּבָר נִמְצָא אֲצֵל כְּסֵא הַכְּבוֹד. וְלִכֵּן אֵל תִּתְּפַעֲלוּ מֵאֲלוֹ הַרוּצִים לְשִׁבֵר אֶתְכֶם, כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְוָה, תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִמְצָא אֶתְכֶם, עִמָּכֶם וְאֲצֵלְכֶם, וְרַק תִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם לַחֲזוֹר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִבְרוּחַ מֵאֲלוֹ הָעֵרֶב־רֵב הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הַמְּסִיתִים וּמְדִיחִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁיבְרָחוּ מֵהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, בַּר מִיָּנֵן. וְתִדְעוּ שֶׁתְּשׁוּבָה מוֹעִילָה תְּמִיד, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסִיקְתָא דְרַב פְּהֵנָא): שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל — אִפְלוּ כְּפִרְתָּ בְּעֶקֶר, עוֹמֵד אָדָם וּמְחַרֵף וּמְגַדֵף בְּשׁוֹק, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: עֲשֵׂה תְשׁוּבָה בִּינִי וּבִינְךָ וְאֲנִי מְקַבְּלֶךָ; כִּי

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל אֶת כָּל אֱלוֹ הַחוֹזְרִים בְּתְשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה. וְלָכֵן אֵל יִטְעֶה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם, כְּאֱלוֹ אֶפְסָה
 תִּקְוַתְכֶם, כִּי תִמְיֵד יְכוּלִים לָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה. וּבִפְרֹט עֲתָה
 בְּחַג הַפֶּסַח, שָׂאז מְאַחֲלִים זֶה לָזֶה "חַג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה",
 כִּי הֵחָג הַזֶּה מְכַשֵּׁיר אֶת הָאָדָם מִכְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת,
 מֵעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, מִדְּכָאוֹן וּמִיֵּאוּשׁ, וְזוֹכִים לְשִׁמְחָה
 אִמְתִּית. וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! חֲזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד
 בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂאִין בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל,
 וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה,
 וְדוּמָם, צוּמְחָה, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
 אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִהְיוּ מוֹכְנִים לְמָסוֹר נִפְשָׁכֶם לְגַמְרֵי
 לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא תִרְצוּ שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי
 רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֹהֵי הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ
 אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂאִינוֹ רוֹצֶה כְּלוּם, רַק לְהִיּוֹת בְּטֵל
 וּמִבְטָל לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂזוֹ אֲכִילַת מִצֵּה, שְׂאָדָם
 אִינוֹ רוֹצֶה כְּלוּם רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת גָּלוּ
 לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ד') : אָמַר
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה לְפָנָי, אִם חוֹזֵר
 וְעוֹשֶׂה תְשׁוּבָה, הֲרִי אֲנִי עִמּוֹ בְּרַחֲמִים, וְאִינִי זוֹכֵר לוֹ
 אֶפְלוּ מְקַצֵּת עוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ
 לְקַבֵּל עַל עֲצָמְכֶם לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִכְשִׁירוּ אֶת
 מַחְכֶּם וְאֶת לְבַבְכֶם מִכָּל מִינֵי קְלָפוֹת וְזִהְמוֹת שְׁנֵדְבָקוּ
 בְּכֶם, וּמִכָּל מִינֵי לְכֻלּוֹף שֶׁל מְצָרִים, שְׁהִיוּ מְזִהְמִים מְאֹד

שנו

חג פֶּשַׁח וְשִׁמְח

בְּנֵאֻף וּבְתוֹעֲבוֹת רָעוֹת, וְתִטְהָרוּ עֲצָמְכֶם בְּתַכְלִית
הַטְּהָרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְרַיִם — מִמִּצְרַיִם-
יָם, מִצְמָצוֹם הַדַּעַת, וְתִזְכּוּ לְגַאֲלָה שְׁלֵמָה, שְׁעוֹד בְּחַיִּים
חַיּוֹתְכֶם, תִּזְכּוּ לְרֹאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּמוֹ עֵינֵיכֶם; אֲשֶׁר־
מִי שְׂמֹכְנִים דְּבָרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!